

[Indenrigsministeren.]

Tal; jeg nævner her, gælder endda kun Københavns Kommune — var 1050 paabegyndt i Tiden fra 1. November til 1. Februar. Jeg har i det hele taget Følelsen af, at man, med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvordan det private Byggeri vil sætte ind i den kommende Tid, tegner Situationen for sort.

Det ærede Medlem Hr. Hartel fremsatte nogle Betragtninger over Valutacentralen i Forbindelse med Byggeraastofpriserne og fremsatte ogsaa i denne Forbindelse en Udtalelse om Prisaftaleloven og de Prisaftaler, der er offentliggjort. Jeg skal dertil kun sige, at jeg anser det for afgjort urigtigt, naar man vil kæmpe alle disse Prisaftaler over een Kam. Nogle af disse Prisaftaler kan ogsaa ud fra forbrugsmæssige Synspunkter være berettigede, medens der er andre, der i deres Virkning i allerhøjeste Grad er uberettigede, og som skærer en Rem af Forbrugernes Hud, og det er disse sidste, vi maa se at skride ind over for, saadan som det sikkert ogsaa vil ske. Det ærede Medlem talte om, hvor mange Prisaftaler der var indgaaet efter Valutacentralens Oprettelse, men nævnte i samme Forbindelse netop Prisaftaler, som fandtes, og som var af afgørende Betydning med Hensyn til Byggeriet, og her gælder det netop, at f. Eks. Prisaftalen inden for Teglværkerne er af gammel Dato. Man maa endelig ikke tro, at Spørgsmaalet om Prisaftaler er et Spørgsmaal, der afgøres efter, hvorvidt vi har denne Valutaordning eller ikke.

Det ærede Medlems Udtalelser giver mig Anledning til at fremkomme med en Bemærkning, som maaske ikke kan siges at vedrøre dette Lovforslag. Det fremgik af det ærede Medlems Tale og i øvrigt ogsaa af Venstres Ordførers Tale, at man ønskede saa meget som muligt ført over til Frilisten. Det, jeg nu vil sige, retter jeg i og for sig ikke til Venstre, fordi jeg gaar ud fra, at dette Parti er saa forhærdet paa det Omraade, at der ikke er noget at gøre, men til det ærede Medlem Hr. Hartel, fordi jeg anser ham for paa mange Maader at være adskilligt mere fordomsfri. Jeg siger, at Landbruget skal passe paa i den kommende Tid ikke at ytre al for stor Glæde, hver Gang noget føres fra den bundne Liste over til Friliste; thi naar man naar et vist Punkt med Hensyn til denne Overførelse, saa maa man være ganske klar over, at saa vil yderligere Overførelse til Friliste betyde ringere Muligheder for gennem Handelsforhandlinger at opnaa øget Afsætning af danske Landbrugsprodukter. Det er et Forhold, som jeg tror, at mange af dem, der i øvrigt ligesom

jeg selv ønsker friere Handelsforhold, skulde begynde at tænke over.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby), der i øvrigt, saa vidt jeg forstod, var venskabeligt indstillet over for Lovforslaget, fremsatte en Del filosofiske Betragtninger i Forbindelse med dette. Det ærede Medlem fremkom f. Eks. med en Udtalelse som denne, at det er jo saadan, at det at skaffe sig selv Tag over Hovedet er sværere nu end før. Nej, saamænd er det ej, men det, der er sket i vor Tid, og det, som det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) kan glæde sig over, er, at Samfundet nu erkender at have et Ansvar paa dette Omraade, hvilket man ikke følte man havde i gamle Tider.

Det ærede Medlem sagde dernæst, at Lovgivningsmagten fordyrer alting, og at Træ aldrig skulde have været ført paa tvungen Liste. Dertil kan jeg sige, at det skulde det ikke, hvis vi ikke havde været nødt dertil; det er selvfølgelig ikke et Maal i sig selv at sætte Tømmer paa den bundne Liste. Men det ærede Medlems Udtalelse er egentlig kun Udtryk for, at det ærede Medlems Politik er den at sige, at alle Vanskeligheder skabt af Forholdene ude i Verden skulde ikke være, og det kan jeg godt være enig med det ærede Medlem i, men det har jo ikke saa forfærdelig stor Betydning, om vi er enig deri. Det ærede Medlem vil altid, naar vi drøfter de praktiske Spørgsmaal, abstrahere fra en ond Verden, vi alle lever i, og det har det ærede Medlem Raad til, men det har vi andre desværre ikke.

Det ærede Medlem sagde, at man gennem dette Lovforslag om Laan til Boligbyggeri og Huslejenedsættelse for mindre-bemidlede børnerige Familier lagde Hindringer i Vejen for Grundskyldsreformen. Det kan det ærede Medlem ikke give noget som helst Argument for. Om intet i dette Forslag kan dette siges; men det er jo den Skæbne, jeg har, at jeg altid skiftevis bliver skældt ud af det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) og af Grundejerforeningen. Men jeg kan føje til, at det er lige akkurat en Stilling, der passer mig.

Det ærede Medlem Hr. Schmidt var inde paa en Række Betragtninger, der viste, at hele dette Spørgsmaal om Opførelse af egne Hjem med Havejord laa det ærede Medlem meget varmt paa Sinde. Meget af det, det ærede Medlem sagde, kan jeg ogsaa være enig i, men jeg kan ikke se, at der er noget Modsætningsforhold mellem det, det ærede Medlem sagde, og dette Lovforslag. Det er jo ikke noget, vi først nu har faaet Øjenene op for her i Danmark,